Felkészülés a dolgozatra + tételek pótlása:

V. témakör: A szöveg

- 11. A szóbeliség és az írásbeliség hatása...
- 12. Nyelvhasználati színterek szerinti szövegtípusok
- 13. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok

☐ Ugyanazt a témát általában másképp fogalmazzuk meg A szóbeli és az írásbeli szöveg *Írásbeli* szövegek jellemzői Szóbeli szövegek jellemzői □ csak egyszer hangzik el → emiatt helyzethez kötött ("szájbarágósabban", lényeget kiemelve kell monda

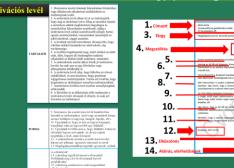
A nyelvhasználati (= kommunikációs) színterek szerinti szövegtípusok szóbeli és írásbeli formák (párbeszéd, pletyka, kötetlen társas érintkezésben használjuk kommunikációs funkciók változatossága irzelemkifejezés szabadsága Pl.: "Az endoplazmatikus retikulum feladata a pl.: "Cső! Este tal? Csörögj rám felhívás, meggyöző érvelés a célja pl.: szónoki beszéd, hozzászólás, közéleti stílusrétegek keveredése publicisztikai "Tisztelt egybegyűltek!" pl.: cikk, riport, interjú különféle intézmények használják maguk között sokszínűség => műfajkeveredés cél: érzelemkifejezés, esztétikai yakoriak a terjedelmes, többszörösen összete hivatalos pl.: vers, dráma, regény, novella

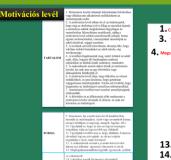
A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges (használatos) szövegtípusok

- külsőjét mindig a jó izlés szabályai határozzák meg idegen nyelvű névjegynél célszerű a kártya egyik oldalát magyarul, másik oldalát az idesen nyelven nyenntáni.

Hivatalos levél (forma)

A szöveg fogalma

gondolatoknak ad formát, keretet

a beszéd legnagyobb egysége

a kommunikáció eszköze

teljes, egész, lezárt és szándékolt üzenetként értelmezhető

nem a nyelv, hanem a beszéd része

gondolatmenet

megszerkesztett egész

a szövegnek vannak nyelvi (verbális) és nem nyelvi (nonverbális) összetevői

a szövegelemek összekapcsolódnak = szövegösszetartó erő = szövegkohézió

az élőbeszédben az adó-vevő kapcsolat megfordítható, felcserélődhet

A *szöveg* fő jellemzői

A szóbeli és az írásbeli szöveg

Ugyanazt a témát általában másképp fogalmazzuk meg szóban (pl. egy beszélgetés keretében), mint írásban.

Szóbeli szövegek jellemzői

Írásbeli szövegek jellemzői

- altalában nem annyira igényesen fogalmazunk szóban, mint írásban
 - → lazább a mondatfűzés; legtöbbször spontán szövegek
 - → töltelékszavak (hát, izé, tök, stb.)
 - → társalgási szófordulatok használata (köszönések, légy szíves, elnézést stb.)
- □ visszautalások, ismétlések gyakran fordulnak elő
- \square csak egyszer hangzik el \rightarrow emiatt helyzethez kötött

("szájbarágósabban", lényeget kiemelve kell mondani)

- □ azonnal látjuk, tapasztaljuk a **hallgatók visszajelzéseit**, ez **befolyásolhatja** a szövegalkotást
- □ sok kifejezőeszköz kíséri
 - a beszéd zenei eszközei
 (hangsúly, hanglejtés, hangerő, beszédszünet, beszédtempó)
 - a beszédet kísérő egyéb nem nyelvi jelek
 (arcmimika, gesztusok, testtartás, térközszabályozás, öltözködés, stb.)
- □ szóbeli szövegtípusok
 - társalgás beszélgetés, előadás, kérés, felhívás, köszöntés, szónoki beszéd stb.

- ☐ általában tudatosabbak, igényesebbek, megformáltabbak, mint a szóbeli szövegek
- kevesebb az ismétlés, **céltudatosabb a szerkesztés** (több idő a megalkotása, mint a szóbeli szövegnél)
- ☐ többször is elolvasható (maradandó)
- nem tudjuk figyelembe venni a befogadó visszajelzéseit
- ☐ bárki elolvashatja (kockázat)
- □ kifejezőeszközei:
 - **a szöveg formája**, színek, betűtípus, betűméret, tagolás bekezdések, helykihagyás, a papír amin található, kézírás síb.
 - írásjelek

pl. Milyen csinos a ruhád! (kedvesség)

Milyen "csinos" a ruhád! (sértés)

(idézőjel, pont, vessző, zárójel, kérdőjel, felkiáltójel stb. használata mind kifejez valamit)

hangulatjelek: új keletű kifejezőeszközök, az internetes írásokban (email, chat) és az sms-ekben használatosak. pl. :) :(:d stb.

A nyelvhasználati (= kommunikációs) színterek szerinti szövegtípusok

sajátosságai

magánéleti

- szóbeli és írásbeli formák (párbeszéd, pletyka, üzenet, sms)
- kötetlen társas érintkezésben használjuk
- kommunikációs funkciók változatossága
- érzelemkifejezés szabadsága
- pl.: "Cső! Este tal? Csörögj rám."

tudományos

- célja a tájékoztatás
- szakkifejezések, pontos szóhasználatok, hivatkozások, idegen szavak
- előadás, felszólalás, monográfia, tanulmány, tankönyv stb.
- Pl.: "Az endoplazmatikus retikulum feladata a szervezetben..."

közéleti

- felhívás, meggyőző érvelés a célja
- pl.: szónoki beszéd, hozzászólás, előadás
- "Tisztelt egybegyűltek!"

publicisztikai

- témája többnyire egy időszerű esemény
- stílusa függ a szövegműfajtól
- stílusrétegek keveredése
- neologizmusok, divatszók stb.
- pl.: cikk, riport, interjú
- "A teljes riportot megtekinthetik a TV2 honlapján"

hivatalos

- különféle intézmények használják maguk között
- leginkább **tájékoztatás** a célja
- gyakoriak a terjedelmes, többszörösen összetett mondatok
- pl.: pályázat, kérvény, rendelet, jegyzőkönyv
- "...a bíróság határozata szerint a vádlott bűnös."

szépirodalmi

- sokszínűség => műfajkeveredés
- cél: **érzelemkifejezés**, **esztétikai** hatáskeltés
- pl.: vers, dráma, regény, novella

A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges (használatos) szövegtípusok

Névjegy

- Meghatározott munkakörben, helyzetekben ma már elengedhetetlen: bemutatkozáskor névjegyet cseréljünk.
- Fontos, hogy névjegyünkön az adatok jól olvashatóak legyenek.
- A névjegyen klasszikus elrendezésben a név mindig középre kerül, a cím pedig a jobb vagy jobb és baloldalon alulra.
- ☐ típusai:

* magáncélú

- van, hogy csak a teljes név szerepel rajta
- kiegészítheti a végzettség, a lakcím, a telefon és az e-mail cím is

hivatalos

- teljes név, rang, beosztás, mely a név alatt áll
- szerepelhet a munkahely, az iskola megnevezése
- az intézmény pontos nevét, címét, telefon-, faxszámát feltüntetjük
- gyakran rajta van az intézmény emblémája, logója

* kombinált = magáncélú és hivatalos

• az egyéni adatok (lakcím, telefon) mellett hivatalos adatokat is tartalmaz

* diplomáciai

- csak a név szerepel
- a házastársaknak közös névjegyük van
- anyaga általában fehér vagy pasztell színű, jó minőségű kartonlap
- külsőjét mindig a jó ízlés szabályai határozzák meg
- idegen nyelvű névjegynél célszerű a kártya egyik oldalát magyarul, a másik oldalát az idegen nyelven nyomtatni

Hivatalos levél (forma)

- □ tagolása, kötelező szövegrészek:
 - 1. fejrész: bal oldalon címzett, alatta feladó, alatta a levél tárgya
 - 2. törzsrész: helyzethez illő, formális megszólítás, a tárgy kifejtése, különféle érvek alkalmazása
 - 3. zárórész: levélzáró formula, formális elköszönés, dátum, aláírás
- a keltezés, a hivatkozási szám és az iktatószóm a fejrész jobb oldalára is kerülhet
- megszólítás: névvel és beosztással (Pl: *Tisztelt Nagy Kázmér Osztályvezető Úr!)*
- a gondolatmenetet bekezdésekre, szövegtömbökre tagoljuk
- példák levélzáró formulákra: Válaszát várva; Segítségét előre is köszönöm; Remélve kérésem pozitív elbírálását stb.
- \square az elköszönés: *Maradva tisztelettel; Üdvözlettel; Szívélyes üdvözlettel* stb.

☐ Példák:

- ✓ **Kérvény** = A kérvény valamilyen hivatalos kérés, írásban történő megfogalmazása. Kérésűnk akkor lesz jó, ha ügyelünk a kérvény általános szabályaira, s kívánságunkat ügyesen indokoljula megfelelő érvekkel támasztjuk alá. A kérvénynek mint hivatalos levélnek formai követelményei is vannak.
- Bejelentés = Egy hivatalos szervnek, vagy egyéb intézménynek a tudtára kívánjuk hozni valamilyen, a személyünket érintő változást, módosítást. Lehet önkéntes a bejelentést, de gyakran kötelező. A sűrűn előforduló és kötelező bejelentések megírására ma már nyomtatványokat alkalmaznak. A bejelentés egyik sajátos formája a panaszos levél, és a fellebbezés.
- ✓ Pályázati levél = Pályázatot akkor készítünk, ha valamilyen állás, ösztöndíj elnyerésére törekszünk. Gyakori, hogy a pályázathoz külön űrlapot kell kitöltenünk. Ilyenkor az ott feltett kérdésekre kell észszerűen, lényegre törően válaszolni. Akár álláshirdetésre, akár más jellegű pályázatra jelentkezünk, mindig célszerű egy levelet is mellékelnünk.

Önéletrajz

Önéletrajzot általában iskolai felvételik, új munkahely megpályázása, valamilyen pályázati anyag mellékleteként készítünk. Az önéletrajz személyünk, iskolai végzettségünk, tanulmányaink, szakismeretünk, munkásságunk, munkahelyeink, érdeklődési körünk bemutatása. Egy önéletrajz sokat elárul írójáról, nyelvi, helyesírási képességéről, sőt igényességéről, rend-szeretetéről is tanúskodik. Az önéletrajz leggyakrabban alkalmazott típusai: az általános és a szakmai önéletrajz. Mindkettő íródhat hagyományos, illetve amerikai formában.

Hagyományos önéletrajz

- o összefüggő mondatokban tudósít
- o tartalmi vázlata
 - o személyi adatok (születési hely, idő, család adatai)
 - iskolák adatai (iskolák neve, időtartama, szaktárgyak iránti vonzalom, elért eredmények)
 - o elért szakképzettségek (hol, mit, mikor)
 - munkahelyek, beosztások, eredmények, kitüntetések
 - nyelvismeret (nyelv megnevezése, nyelvismeret szintje, elért hivatalos minősítés)
 - szakmai munkásság (elért eredmények, tanulmányutak)
 - o szabadidős, egyéb társadalmi tevékenység, érdeklődés
 - o cél kiemelése (miért készült az életrajz, a hivatásválasztást, a pályázást indokoló tényezők

Amerikai típusú önéletrajz

- o rövidség, áttekinthetőség, tagolt, vázlatszerű elrendezés
- nincsenek összefüggő, egymásra épülő mondatok
- fő célja: az adatok tényszerű, rövid közlése
- fehér, A/4-es lapra illik írni
- kézzel vagy géppel írt
- személyesen is alá kell írni
- keltezés
- ha csak két oldalra fér el, akkor a második oldalt külön lapra kell írni, a lapokat meg kell számozni és összefűzni őket
- o részei: fejléc : lap elején jobb oldalt; életrajzíró neve, lakcíme, telefonszáma e-mail címe cím: önéletrajz mint cím középre
 - tanulmányok szakismeret, gyakorlatok, képzettségek, eddigi munkahelyek - nyelvismeret, tisztségek - referenciaszemélyek - személyes rész zárja (név, születési idő, hely; család legszükségesebb adatainak bemutatása)

Europass Önéletraiz

Személyi adatok

Vezetéknév / Utónév Ferencz László

Bradului 24/1, 540075, Marosvásárhely

Telefonszám(ok) +40-365-403-051

+40-265-208-170

E-mail(ek) lferencz@inbox.com

Állampolgárság Román

Születési dátum 1961, szeptember 14.

Betölteni kívánt munkakör / foglalkozási terület

Szenátus tagja, Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Szakmai tapasztalat

Időtartam

Foglalkozás / beosztás Főbb tevékenységek és feladatkörök

Heterociklusos (akridinvázas) vegyületek szintézise, szerkezeti tanulmányozása és

Mobil: +40-722-988-342

- Szerkezet és biológiai hatás közötti összefüggések (QSAR) tanulmányozása.
- Új szulfonamidok szintézise és jellemzése.
- A retrometabolikus felfogás lehetőségei növényi hormonok hatásmechanizmusának a
- Peszticidek nanokapszulázási folyamatainak molekuláris modellezése (CADD).
- Ciklodextrin-származékok királis szelektorként való alkalmazása és modellezése
 - Biológiailag lebontható komplexképzők modellezése
- Peszticid-maradványok vizsgálata környezeti és élelmiszer-mintákban

Oktatás

- Általános és szervetlen kémia előadások és gyakorlatok (2003-tól)
- Szerves kémia előadások és gyakorlatok (2003-tól)
- Biokémia előadások és gyakorlatok (2009-től)

Adminisztratív beosztások

- Tanszékvezető, Kertészmérnöki Tanszék, Műszaki és Humántudományok Kar, Sapientia EMTE, Marosvásárhely (2007 - 2008)
- Tag, Műszaki és Humántudományok Kar Kari Tanácsa, Sapientia EMTE, Marosvásárhely
- Kancellár, Műszaki és Humántudományok Kar, Sapientia EMTE, Marosvásárhely (2004 -

A munkáltató neve és címe Tevékenység típusa, ágazat

Sapientia EMTE

oldal 1/8- Önéletraiz További információk az Europassról; http://europass.cedefop.europa.eu Ferencz László © Európai Unió, 2002-2010 24082010

Motivációs levél

- Motivációs levelet írhatunk felsőoktatási felvételihez vagy álláskeresés alkalmával mellékletként az önéletrajzunk mellé.
- 2. A motivációs levél abban tér el az önéletrajztól, hogy míg az önéletrajz (ott is főleg az amerikai típusú) a személyes adatok meglehetősen tárgyilagos és személytelen felsorolására szorítkozik, addig a motivációs levél sokkal személyesebb jellegű: benne egyéni motívációinkat, viszonyunkat ismertetjük az adott iskolával, céggel szemben.
- A levélnek azt kell közvetítenie olvasója felé, hogy valóban érdekel bennünket az adott iskola, cég tevékenysége.

TARTALOM

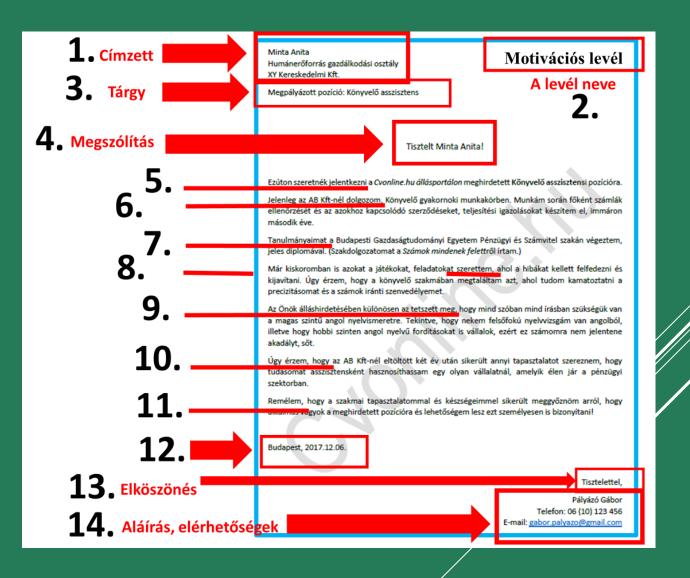
- 4. A levélben fogalmazzuk meg, miért érdekel az adott szak, állás, hogyan áll összhangban szakmai céljainkkal az általuk kínált szakirány, munkakör.
- A szakemberek szerint akkor írtunk jó motivációs levelet, ha csak arra az egy felvételire vagy állásajánlatra küldhetjük el.
- 6. A motivációs levél célja, hogy felkeltse az olvasó érdeklődését, és arra késztesse, hogy gondosan végigolvassa önéletrajzunkat. Fontos cél továbbá, hogy kiegészítse az önéletrajzot személyes információkkal.
- Amotivációs levélben teret nyerhet személyiségünk, értékrendük.
- 8. A felvételin és az állásinterjú előtt rendszerint a motivációs levelet olvassák el először, és csak azt követően az önéletrajzot.

FORMA

- Szerencsés, ha a motivációs levél karakterében hasonlít az önéletrajzhoz. (írott vagy nyomtatott forma, azonos betűtípus és nagyság, margók, tagolás, stb.).
 Ügyeljünk rá, hogy az írás ne legyen terjengős,
- terjedelme soha ne legyen több egy oldalnál!
- 11. Ügyeljünk továbbá arra is, hogy átlátható, könnyen olvasható legyen szövegünk: az olvasó rögtön megtalálja a részt, amire kíváncsi!
- 12. A szakemberek szerint a jó motivációs levelet három szó jellemzi: egyszerű, tényszerű és rövid.
- 13. Megfogalmazásunkban legyünk egyenesek, nyíltak

és célratörőek!

- 14. Lehetőleg tegyűk kiváncsivá olvasónkat! Próbáljunk meg a levél olvasójának fejével gondolkodni!
- 15. Lehetőség szerint névre szóló megszólítást alkalmazzunk!
- 16. A levél elején írjunk arról, hogy honnan szereztünk tudomást az intézményről, álláslehetőségről!
- 17. A befejezés ne legyen egyúttal lezárás is, hanem a jövőbeni kapcsolatról szóljon!
- 18. A levelet elköszönéssel zárjuk.

Eredményes munkát kívánok!